

ÅRSREDOVISNING
2009

**HÄRNÖSAND
ENERGI & MILJÖ**

Årsredovisning för räkenskapsåret 2009-01-01 – 2009-12-31

Styrelsen och verkställande direktören för Härnösand Energi & Miljö AB avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning.

INNEHÅLL	SIDA
VD har ordet	4
Förvaltningsberättelse och viktigare händelser	5
Miljöredovisning	10
Förslag till vinstdisposition	12
Investeringar	12
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Kassaflödesanalys	15
Tilläggsupplysningar	16
Revisionsberättelse	26
Granskningsrapport	26
Ekonomisk utveckling 2005 – 2009	27
Känslighetsanalys	27

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Foto: Kjell Ljungström

OMSLAGSBILD
Orange guld
i Härnösand.

VD HAR ORDET

VIVILL GE HÄRNÖSAND LÄNETS LÄGSTA PRISER!

En långsiktig målbild som företagsledning, styrelse och ägare är överens om. Självklara förutsättningar att vi klarar ägardirektivens mål om avkastning på eget kapital och soliditet, har ekonomisk och miljömässig långsiktighet i underhåll och investeringar samt att vi har en säker och attraktiv arbetsmiljö. Utöver dessa målsättningar så prioriterar vi låga priser framför hög vinst. På det sättet bidrar vi bäst till att skapa förutsättningar för utveckling av Härnösand. På vissa av våra leveranser har vi redan Länet's Lägsta Priser och på övriga har vi under 2009 återigen närmat oss vårt mål.

Härnösand och HEMAB behöver ny energi, i flera bemärkelser. Vi vill bidra till det, bland annat genom vårt miljonstöd till den nya energiingenjörsutbildningen vid Mittuniversitetet i Härnösand. Det är fantastiskt glädjande att den här nysatsningen kommer till stånd och att Härnösand återigen får en eftergymnasial ingenjörsutbildning. Det är också ett tydligt erkännande till Härnösand som utbildningsort att de tidigare KY-utbildningarna inom energiområdet nu permanentas inom den nya Yrkehögskolan. Vi försöker också i de utbildningarna vara en aktiv samarbetspartner och bidra med kompetens och praktikplatser. Våra planer på att bygga fler vindkraftverk och leverera energi i form av miljövänlig el går vidare med målet att de ska stå på plats 2012.

Att enskilda hushåll med flera ska få möjlighet att producera sin egen el har blivit en högaktuell fråga. Solpaneler och små vindkraftverk anpassade för villan, sommarstugan eller jordbruket kan nu köpas från flera håll. Vi ser positivt på den utvecklingen och vill göra det möjligt för Härnösandsbor och företag att prova på, trots att regelverket fortfarande till vissa delar släpar efter.

En annan form av ny energi och motivation för Härnösand blev det när lag Anette Norberg från Härnösands curlingklubb tog olympiskt guld. Grattis och tack för den energiinjektionen!

Våra regionala samarbeten fortsätter att utvecklas och under det senaste året har vårt samarbete med Övik Energi i torvbolaget Kommunbränsle AB fått ny fart. Samarbetet med Sundsvall i ServaNet har tagit ytterligare ett steg framåt och elnätssamarbetet i Elinorrörbundet har utökats med ytterligare några medlemmar.

Under 2009 sålde vi vår minoritetsandel i det elhandelsföretag som vi ägde gemensamt med E.ON. Samarbetet inleddes för tio år sedan. Sedan dess har utvecklingen mot allt mer pressade marginaler inom elhandel och våra till viss del olika drivkrafter gjort att vi var överens om att en överlåtelse av vår andel var det bästa alternativet för båda parter. Det innebär att vi nu helt lämnat elhandel och att alla Härnösandsbor och företag måste vända sig till andra elhandelsföretag.

Senare delen av 2009 blev en tid av återhämtning och stabi-

lisering för världsekonomin i många avseenden. Den globala finanskrisen mattades av och vi kunde börja andas ut efter de dramatiska månaderna. Många problem återstår i efterdyningarna och det kommer sannolikt att ta lång tid innan vi pratar om högkonjunktur igen. I vår verksamhet märks de globala konjunktursvängningarna inte nämnvärt. Vi påverkas naturligtvis i viss mån, men efterfrågan på värme, vatten, elnät och renhållning är i stort sett konstant och påverkas mer av temperaturvariationer och befolknings- och företagsutveckling i kommunen.

För HEMAB kan vi därför trots allt se tillbaka på ett bra år med en nettoomsättning på 282,4 Mkr (274,9) och ett koncernresultat efter finansiella poster på 16,9 Mkr (10,2). Det ger en avkastning på eget kapital på 10,7 % (7,2) vilket innebär att vi även i år uppnår ägardirektivens avkastningskrav på 7 %. Investeringarna i anläggningstillgångar uppgick till 53,5 Mkr (53,3).

Att driva en verksamhet som HEMABs med långsiktighet och närhet är ett omfattande lagarbete. Utan alla duktiga och ansvarstagande medarbetare skulle det inte vara möjligt att sköta elnät, renhållning, vatten- och värmeleveranser på det sätt som vi gör. Våra medarbetare finns till hands, dygnet runt, året runt, för att säkerställa att Härnösandsbor och företag alltid får så störningsfria leveranser som möjligt. Dessutom till låga priser!

Vision

HEMAB bidrar aktivt genom sin verksamhet till att göra Härnösand attraktivt samt skapar förutsättningar för en positiv utveckling med inflyttning och nya företag i kommunen.

Våra Kärnvärden

Personligt ansvarstagande – Lokal närvaro – Samverkan

Vi vill ge Härnösand Länet's Lägsta priser

- med sund ekonomi och avkastning enligt ägardirektiv*
- med långsiktigt ansvar för underhåll och investeringar*
- med nöjda och friska medarbetare*
- med långsiktigt ansvar för miljön*

Mars 2010

Ingemar Forzelius

vd

Härnösand Energi & Miljö AB

Foto: Alltid Marknadsbyrå

STÖTTNING TILL MITTUNIVERSITETET I HÄRNÖSAND

Under 2009 inleddes en stor nysatsning på ingenjörsutbildningen vid Mittuniversitetet i Härnösand där vi är samarbetspartner. Satsningen ligger helt i linje med vår vision; "HEMAB bidrar aktivt... till att göra Härnösand attraktivt samt skapar förutsättningar för en positiv utveckling med inflyttning och nya företag i kommunen..."

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE OCH VIKTIGARE HÄNDELSER

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

[HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB, HEMAB ägs till 100 % av Härnösands kommun.]

[I HEMAB ingår det helägda dotterbolaget HÄRNÖSAND ELNÄT AB, HEAB, i vilket elnätsrörelsen bedrivs.]

[HEMAB äger 40 % i KOMMUNBRÄNSLE I ÅDALEN AB.]

[HEMAB äger 8,6 % i NORRSKEN AB.]

[HEMAB äger 7,5 % i NORDSVENSKA KRAFT AB.]

[HEMAB äger 20 % i SERVNET AB.]

HEMAB-koncernens verksamhet är uppdelad i fem affärsområden; Fjärrvärme, Renhållning, Vatten (huvudman), Stadsnät samt Elnät. Elnätsverksamheten bedrivs i dotterbolaget HEAB medan övriga verksamheter bedrivs i moderbolaget. Vi har liksom tidigare varit ägarens beställarombud när det gäller drift och skötsel av gator och vägar.

Koncernens nettoomsättning uppgick till 282,4 Mkr (274,9) och resultatet före skatt blev 16,9 Mkr (10,2). Investeringarna uppgick till 53,5 Mkr (53,3) och bestod i huvudsak av anläggningar för el, fjärrvärme, vatten och optofiber.

Vi sålde under året vår andel på 25 % i HEMAB Elförsäljning AB till E.ON Sverige AB. Det innebär att vi nu inte bedriver någon elhandel.

Målsättningen "Länets Lägsta Priser" fortsätter att prägla våra verksamheter och inom områdena fjärrvärme för villakunder och vatten/avlopp för flerbostadshus, är vi alljämt billigast.

www.lanetslagstapriser.se

Som en följd av upprustningen av Ådalsbanan har Bondsjöleden under året byggts om med en ny underfart. HEMAB har på flera sätt varit engagerat i arbetet, då ledningar för både el, VA, fjärrvärme och optofiber har byggts om.

ISA, Intelligent Stöd för Anpassning av hastighet, finns

nu i alla våra 14 tunga fordon samt i tre av poolbilarna. ISA är ett gps-system som hjälper våra förare att i ännu större utsträckning köra klimatsmart och ekonomiskt. I september stod HEMAB värd för en sammankomst för ett 40-tal administratörer från Svensk Energis medlemsföretag. Det blev en uppskattad och lyckad träff där Härnösand visade upp sig från sin bästa sida. HEMAB är en aktiv medlem i Svensk Energis Skol- och rekryteringsnätverk. Det känns rätt i tiden när behovet av nyrekryteringar inom energibranschen i Sverige är både stort och växande. Vi stöttar också Framtidsvalet, information till högstadi- och gymnasieelever inför stundande studieval. Dessutom beslutade vi under året om ett stöd i miljonklassen till Mittuniversitetets nystart av en ingenjörsutbildning i Härnösand. Stödet ligger helt i linje med vår vision;

"HEMAB bidrar aktivt... till att göra Härnösand attraktivt samt skapar förutsättningar för en positiv utveckling med inflyttning och nya företag i kommunen..."

FJÄRRVÄRME - LÄNETS LÄGSTA PRIS

HEMAB har länets lägsta fjärrvärmepris för småhus. När det gäller flerbostadshus närmade vi oss ytterligare det långsiktiga målet länets lägsta priser. Fjärrvärmen i Härnösand är miljövänlig och prisvärd. Endast några få procent av energiproduktionen baseras på icke

ASFALTERING FÖR MILJÖNS SKULL

Nya asfalterade upplagsytor för trädbränslen vid Kraftvärmeverket gör det möjligt att enklare ta emot buskar, ris och kvistar från Härnösandsborna och lokala skogsentreprenörer.

förnyelsebar energi.

Sedan år 2007 är våra fjärrvärmeleveranser kvalitetsmärkta enligt Reko Fjärrvärme, Svensk Fjärrvärmes kvalitetsmärkning av fjärrvärmeleverantörer. Ett av Reko-kraven är att vi årligen ska bjuda in våra kunder till informationsträffar. En sådan träff genomfördes i slutet av året.

Under året har utbygganden av fjärrvärmerna i Härnösand fortsatt och cirka 60 nya kunder har anslutits till fjärrvärmennätet. Ungefär en fjärdedel av de nya kunderna har tidigare eldat med pellets.

Värmeförsäljningen uppgick till 169 GWh vilket var mer än 2008 (155 GWh). Ökningen beror både på kallt väder och nya kunder. Elproduktionen var 42 GWh (49 GWh) varav 1,1 GWh (1,2 GWh) producerades vid Vårdkasens vindkraftverk.

Under året har fjärrvärmennätet fortsatt att förstärkas i den norra delen av Härnösands tätort. Vid Kraftvärmeverket har nya ytor för bränsle asfalterats. Dessutom har en ny byggnad för distributionspumpar uppförts och ett nytt expansionskärl installerats. Tillgängligheten på kraftvärmeproduktionen var 97,1 %.

En mindre störning inträffade i oktober då vi utförde underhållsarbete på vår huvudledning. Fjärrvärmerna fick då ledas om i ledningar med mindre dimension och i kombination med en ovanligt kall månad ledde det till att kunder i några områden fick tillfälliga leveransstörningar.

• FJÄRRVÄRME	2009	2008	2007	2006	2005
Försäljning värme (GWh)	169	155	159	150	152
Försäljning el (GWh)	42	49	37	49	50
Erhållna elcertifikat (antal)	41946	49010	36976	49823	50462
Fjärrvärmennät (km)	103	101	98	94	90

PRODUKTIONSREKORD

Utbyggnaden av fjärrvärme fortsatte och ungefär 60 nya kunder installerade fjärrvärme. Vid Kraftvärmeverket producerades fjärrvärme som aldrig förr. Värmeförsäljningen uppgick till 169 GWh under 2009, vilket är rekord.

RENHÅLLNING - SLUTTÄCKNING INLEDT

Arbetet med sluttäckning av den nuvarande deponin vid Ålands avfallsanläggning inleddes under året. Deponin kupolformades för att bland annat uppfylla kraven på vattenavrinning. Arbetet fortsätter under 2010. Sluttäckningen kommer att ske etappvis och beräknas vara färdig 2020.

Under året godkände länsstyrelsen planen för en ny deponi vid Ålands avfallsanläggning, som kommer att byggas under 2010 och rymma deponirester för många år framöver.

Elva nya gasbrunnar skapades under året som gjorde det möjligt att öka uttaget av metangas. Gasen återvinns och blir till värme i fjärrvärmennätet.

För att undvika långväga transporter av latrin gjordes ett försök att ta hand om latrin i egen kompost. Arbetsmiljöproblem och praktiska problem gjorde dock att försöket avbröts. Det beslutades att göra ett nytt försök med annan utrustning under 2010.

Under de senaste tio åren har deponeringen minskat med 94 %. 2009 skickade vi 13 713 ton avfall till förbränning i Sundsvall (+13,5 %). Av denna mängd utgjorde 5 600 ton (41 %) hushållsavfall.

Vårt samarbete med SAKAB för behandling av förorenad jord vid Ålands avfallsanläggning resulterade i att 17 333 ton jord omhändertogs 2009. Vårt tillstånd medger biologisk behandling eller tvättning av max 20 000 ton.

Att Miljöcentralen är populär fick vi ytterligare bevis för under året. En mätning av kundtillströmningen visar en besöksfrekvens på 240 besökare per dag, att jämföra med 130 besökare per dag 2005. I slutet av året inleddes ett arbete för att förbättra säkerheten och underlätta avlämningen av avfall vid Miljöcentralen.

Foto: Lina Landell

FOKUS PÅ VATTENKVALITET

Under Fokusmässan i oktober valde vi att sätta fokus på den allt bättre kvalitén på kranvattnet i Härnösand.

Foto: Anna Unander

1000 BESÖKARE VID ÅRETS SKIDDAG

Uppemot smått otroliga 1000 personer besökte Vårdkasen en söndag i mars när vi tillsammans med Brännans Alpina bjöd på gratis skidåkning, varm dryck och frågesport.

ABONNEMANG/KUNDER

[Fjärrvärme, antal]

2009	1 624
2008	1 568
2007	1 499
2006	1 411
2005	1 252
2004	1 089
2003	929
2002	750

[Renhållning, antal]

2009	8 806
2008	8 791
2007	8 716
2006	8 553
2005	8 383
2004	8 072
2003	8 050
2002	8 062

[Vatten, antal]

2009	5 274
2008	5 270
2007	5 261
2006	5 277
2005	5 333
2004	5 325
2003	5 277
2002	5 318

[Elnät, antal]

2009	13 744
2008	13 750
2007	13 848
2006	14 290
2005	14 691
2004	15 182
2003	15 770
2002	15 870

VATTEN - FLERA NYA MEDARBETARE

Under året har förändringsarbetet fortsatt när det gäller såväl organisatoriska förändringar som nyrekryteringar. Driften av vattenverk och avloppsreningsverk utförs nu i en gemensam arbetsgrupp och vattenmätningen har överförs till Mätservice, en gemensam grupp för hela HEMAB. Flera nyrekryteringar har gjorts, främst inom driftgruppen för VA-verken.

Tidigare åtgärder inom vattenrening och desinfektion, såsom UV-behandling och kloramindosering, har följts upp och visar goda resultat. Därför går vi nu vidare och ser över andra delar av processen, i första hand pH-justeringen.

Ett antal nybyggda fastigheter längs Södra sundet har anslutits till VA-nätet, bland annat med lågtryck-avloppssystem (LTA-system). Vidare har förnyelsearbetet av ledningarna fortsatt. Bland de större ombyggnaderna kan Hammarvägen, Framnäsavägen, Säbråvägen och Saltvik nämnas, liksom ombyggnad med anledning av Ådalsbanan. En större ombyggnad av elsystemet vid huvudpumpstationen vid Simhallen gjordes också under året.

Antalet driftstörningar på ledningsnätet ökade för andra året i rad. Långsiktigt är dock trenden att driftstörningarna minskar till antal, men med variationer från år till år. Inga större översvämningar orsakade av nederbörd inträffade. Däremot inträffade några avloppsstopp med fastighetsskador som följd.

Vid Kattastrands avloppsreningsverk har arbetsmiljön förbättrats genom att maskinutrustning för hantering av sand och rens har bytts ut

Ny VA-taxa började gälla 2009. Det innebar en höjning med cirka 3 % och en intäktsökning på cirka 1,2 miljoner kronor.

GATOR & VÄGAR - SANDUPPTAGNING ENGAGERAR

Gatu- och vägverksamheten bedrivs från och med 2008 inom affärsområde Vatten. HEMAB är kommunens beställarombud för drift och skötsel av gator och vägar, en driftentreprenad som gäller fram till 2011, med möjlighet till två års förlängning. Ett förändringsarbete har gjorts tillsammans med entreprenören Svevia som syftar till en högre grad av egenkontroll. Vidare har förhandlingar inletts om en eventuell förlängning av entreprenaden till 2013.

Härnösands kommun var pionjär när det gäller att lägga ut driften av gator och vägar på entreprenad. 2009 var det 15 år sedan Härnösand entreprenadiserade, i dag är det vanligt förekommande bland Sveriges kommuner.

Vinterväghållning är en viktig del av den löpande verksamheten. Under vintern 2009-2010 föll ovanligt stora mängder snö. Sett över längre tid har dock snöröjningen minskat i omfattning på senare år. I gengäld har sandning och annan halkbekämpning ökat. Sandupptagningen under våren engagerar många Härnösandsbor och efter klagomål har rutinerna ändrats och arbetet påskyndats.

STADSNÄT - AFFÄRSOMRÅDE STADSNÄT AVVECKLAS

Driften av Härnösands och Sundsvalls stadsnät är nu gemensam och bedrivs sedan 1 januari 2009 i ServaNet AB, som ägs till 80 % av Sundvall Elnät och till 20 % av HEMAB. Stadsnätet, det vill säga infrastrukturen med optofiber, kanalisation med mera, ägs fortfarande till 100 % av HEMAB men arrenderas

• VATTEN	2009	2008	2007	2006	2005
Producerad vattenmängd (1000 m ³)	2634	2686	2675	2693	2426

Foto: Lina Landell

ÄNNU BÄTTRE ELNÄT I HÄGGDÅNGER

Ett omfattande arbete utfördes i Häggdånger när det befintliga elnätet i luften ersattes med markförlagd kabel, som bättre klarar vind och snö och ger säkrare elleveranser. På bilden syns elmontör Magnus Hjeltnik och praktikant Jonas Sandlund. Arbetet fortsätter under 2010.

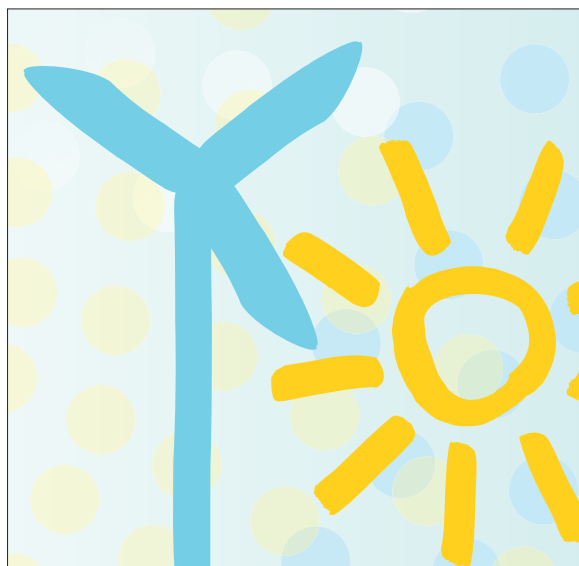

Illustration: Alltid Marknadsbyrå

MIKROPRODUKTION AV EL

Vi vill öka kunskapen kring småskalig elproduktion och möta våra kunders efterfrågan och intresse på ett professionellt sätt i frågor som rör mikroproduktion/egen el.

• STADSNÄT	2009	2008	2007	2006	2005
Schakt (km)	76	73	69	62	53
Kanalisation (km)	227	226	218	216	215
Optofiber (km)	255	237	232	223	190
Kanalisation Fiberflow (km)	283	278	276	246	220

av ServaNet AB.

Från och med 2010 är den operativa stadsnätverksamheten, inklusive personal, helt överförd till ServaNet AB. Det innebär att affärsområde Stadsnät i HEMAB har avvecklats som eget affärsområde. Ansvar för HEMABs kvarstående kostnader och intäkter, arrendeintäkter, kapitalkostnader med mera, är fördelade på andra funktioner inom HEMAB.

ELNÄT - MÅLET ÄR LEVERANSSÄKERT ELNÄT

Vårt stora mätarbytesprojekt avslutades under året. Alla elnätskunder har numera elmätare som fjärravläses månadsvis och de faktureras nu efter den faktiska elförbrukningen i stället för en beräknad förbrukning. Mätarbytesprojektet innebär en investering på cirka 21 miljoner kronor.

Vår strategi med driftsäker teknik fortsätter och ett av våra mål är att uppfylla Energimarknadsinspektionens

krav på leveranssäkra elnät från och med 2011.

Vi har gjort stora insatser i Häggdånger-Barsviken och Tjärnsjö-Otteböle genom att ersätta luftledning med nedgrävda elkablar. Samtidigt förbättrar vi leveranssäkerheten genom att öka omkopplingsmöjligheterna i elnätet. Vi får därmed större möjligheter att koppla förbi eventuella fel och kan undvika längre elavbrott. Arbetet har redan gett resultat; inga allvarliga störningar inträffade i elnätet under 2009.

Samarbetet inom Elinorr-förbundet fortsätter. En av de mest påtagliga effekterna av samarbetet är en gemensam materialupphandling. Genom den räknar vi med att kunna spara 1-1,5 miljoner kronor per år.

Under året deltog vi i två av Energimarknadsinspektionens pilotprojekt för att utforma verktyg för övervakning av Sveriges alla elnätägare. Syftet är att få klarhet i beräkningsmallen för normpriser, gällande aspekter såsom utformning, pris samt detaljeringsnivå. HEMAB kommer att bidra med kunskap i fler pilotprojekt.

Under året avslutade Energimarknadsinspektionen samtliga tillsynsärenden av elnätföretagens prissättning för åren 2004-2008. Den överenskommelse som gjorts med HEMAB innebär att 600 000 kronor ska betalas tillbaka till kundkollektivet i Härnösand. För en privatkund innebär det ett belopp på cirka 20-40 kronor. Återbetalningen sker under första kvartalet 2010.

Drift och underhåll av Härnösands kommuns och Vägverkets vägbelysningsanläggningar har utförts på samma sätt som tidigare år. Från och med 1 oktober 2009 har drift och underhåll av Härnösands kommuns anläggningar övergått till en annan entreprenör.

Under året har vi påbörjat arbetet med de fasta elanslutningarna till Ådalsbanan. Anslutningarna beräknas kunna färdigställas under nästa år.

• ELNÄT	2009	2008	2007	2006	2005
Regionledn. 130 kV (km)	13	13	13	13	13
Regionledn. 40 kV (km)	35	35	35	35	35
Mottag.station (antal)	4	4	4	4	4
Fördeln.station (antal)	4	4	4	4	4
Högsäpn.ledn. 10 kV					
Jordkabel (km)	265	263	262	264	245
Hängkabel (km)	71	72	74	73	68
Friledning (km)	200	214	216	217	223
Lågsäpn.ledn. 4 kV					
Hängkabel (km)	370	366	354	358	356
Jordkabel (km)	592	592	566	556	554

HEMAB 2015

Strategiska framtidssatsningar

STOR SATSNING MED NY ENERGI SOM MÅL

Det interna projektet "HEMAB 2015 - Strategiska framtidssatsningar" innefattar bland annat utbildning, medarbetarskap, generationsskifte och utredningar om ny energi.

PERSONAL - REKORDLÅG SJUKFRÅNVARO

Vår satsning på minskad sjukfrånvaro, genom bland annat friskvårdssatsningar, har gett mycket goda resultat. Sjuktalet har minskat för fjärde året i rad och 2009 var sjukfrånvaron nere på en rekordlåg nivå.

År	Sjukfrånvaro
2003	6,6 %
2004	4,6 %
2005	5,4 %
2006	4,6 %
2007	4,5 %
2008	4,0 %
2009	3,1 %

Många deltog i den årliga personalfesten som ägde rum ombord på Ådalen III. Personalen fick en tur i Höga Kusten med god mat och underhållning. Under festen välkomnades flera nya medarbetare.

Under året införde vi "Födelsedagsfrukost" en gång i månaden, ett lyckat projekt för att samla jubilarer och lära känna varandra ännu bättre mellan affärsområdena. Projektet fortsätter i något förändrad form under 2010. Ett antal olika utbildningar har genomförts under året, bland annat brandutbildning. Flera ledare deltog i seminariet "Ledarskap i förändring" med Manuel Knight.

Den årliga jullunchen hölls i år på Härnösand Dans & Konferens, där personalen bjöds på god mat och skönsjungande elever från musiklinjen Kapellsberg vid Härnösands folkhögskola.

"HEMAB 2015 - strategiska framtidssatsningar" är vår stora interna satsning för utbildning/kompetensutveckling, medarbetarskap, generationsskifte och utredningar om ny energi med mera.

Foto: Kjell Johansson. Montage: Martin Johansson & Kj. Falkenberg

NY VINDKRAFT ALLT NÄRMARE

En av de sista viktiga pusselbitarna för att uppföra och driva två nya vindkraftverk nära Vårdkasen föll på plats under 2009. På bilden syns det nuvarande och de två nya vindkraftverken.

Gemensamt mål blir ny energi, i dubbel bemärkelse, för medarbetare, HEMAB och Härnösand.

Inom de närmaste fem åren kommer cirka 40 av våra 130 anställda att gå i pension. Vi förbereder generationsväxlingen nog så att den kunskap som dagens medarbetare besitter överförs till de nya på ett bra sätt.

FRAMTIDEN

Under nästa år ökar vi ombyggnadstakten i våra elanläggningar för att minska avbrottstiderna hos våra kunder. Fokus ligger på ombyggnad från friledning till jordkabel/hängkabel.

Vi kommer allt närmare en nybyggnation av fler vindkraftverk intill Vårdkasen. I slutet av 2009 godkände Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation verkens lokalisering. Vindkraftverken innebär fortsatt utveckling och ger både HEMAB och Härnösand ny energi. Framöver kommer vi också att erbjuda våra tjänster som entreprenör för service på befintliga vindkraftverk i närområdet.

Stödet till ingenjörsutbildningen vid Mittuniversitetet i Härnösand fortsätter under de kommande åren. Förhoppningsvis kan vi dra nytta av utbildningen i våra framtida rekryteringar.

Ett cirka 18 månader långt utvecklingsprogram i HEMAB 2015-ånda inleds under 2010. Samtliga medarbetare involveras under fem till sex dagar och utvecklingsprogrammet kommer bland annat att bestå av Medarbetarprogram med fokus på medarbetarskap, internkund och externkund. Även ett internt Ledarskapsprogram startas för att tydliggöra och utveckla ledarskapet inom HEMAB. Utvecklingsprogrammet pågår till sommaren 2011.

MILJÖREDOVISNING

Affärsområdena Fjärrvärme, Renhållning och Vatten, som alla återfinns i moderbolaget, bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt 9 kap 6 § miljöbalken. Affärsområde Elnät, som återfinns i dotterbolaget HEAB, och Affärsområde Stadsnät bedriver ingen tillståndspliktig verksamhet. Målsättningen är dock, precis som i hela koncernen, att använda kretsloppsanpassade material och miljöanpassade maskiner och arbetsmetoder. Sedan 2008 är alla affärsområdens verksamheter och stödverksamheter certifierade enligt ISO 9001, ISO 14001 och AFS 2001:1.

AFFÄRSOMRÅDE FJÄRRVÄRME

Verksamheten vid huvudproduktionsanläggningen, kraftvärmeverket vid Murbergsviken, är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Anläggningen ligger i ett industriområde i anslutning till oljehamnen. Förutom kraftvärmeverket finns ytterligare tre anläggningar för värmeproduktion anslutna till fjärrvärmenätet. Vid Saltvik finns en deponigaspanna och en oljeeldad reservpanna. Vid Mittuniversitetet och sjukhuset finns elpannor uppställda som reservpannor.

Miljöpåverkan sker främst genom utsläpp till luft av stoft, svavel och kväveoxider. Produktionen baseras till största delen på förnyelsebara bränslen. Tillförseln av bränslen som träbränslen, pellets, torv och eldningsolja sker med lastbilstransporter.

FÖRDELNINGEN AV TILLFÖRT BRÄNSLE I VÅRA PRODUKTIONSANLÄGGNINGAR*:

Energislag %	2009	2008	2007
Träbränslen	78,0	73,3	74,6
Torv	15,2	21,1	20,2
Pellets	3,0	1,8	2,6
Deponigas	1,2	1,3	1,3
Eldningsolja	1,0	0,3	0,8
El	1,6	2,2	0,5

* Från och med 2007 års redovisning presenteras användning av spillvärme skilt från ovanstående tabellredovisning.

Utöver den egna värmeproduktionen nyttjas spillvärme för leverans till fjärrvärmenätet. Under 2009 levererades 25,7 GWh spillvärme att jämföra med 13,3 GWh 2008 och 25,1 GWh 2007.

• FJÄRRVÄRME	2009	2008	2007	2006	2005
Andel fossilt bränsle (%)	1,02	0,25	0,77	0,5	0,6
Koldioxidutsläpp (g/kWh)	57	80	72	74	61
Kväveoxidutsläpp (g/kWh)	0,16	0,2	0,2	0,2	0,1

Nettoutsläppet av koldioxid från el- och fjärrvärmeproduktionen minskade jämfört med 2008 till 57 g/kWh (80 g/kWh). Utsläppen av kväveoxider var 0,16 g/kWh.

Vid några enstaka tillfällen har driftstörningar uppstått på grund av bränslehanteringsproblem. Vid dessa tillfällen har gränsvärdet för svavel överskridits och störningarna har rapporterats till tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland.

AFFÄRSOMRÅDE RENHÅLLNING

Tillståndspliktig verksamhet där farligt avfall hanteras finns vid Miljöcentralen i Härnösand samt vid Älands avfallsanläggning i Älandsbro. Anmälningspliktig verksamhet där avfall sorteras och lastas om finns vid Miljöcentralen. De tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheterna utgör 33 % (cirka 15 Mkr) av affärsområdets omsättning.

Miljöpåverkan sker främst från Älands avfallsanläggning genom utsläpp till ytvatten och grundvatten. Lakvattnet renas före utsläpp och återkommande provtagningar i recipienten visar ingen påverkan på fisk och bottenfauna. Senaste undersökningen genomfördes hösten 2009. Utsläpp av metangas från Älands avfallsanläggning sker i mycket begränsad omfattning, eftersom den sedan länge återvinns i fjärrvärmenätet. Förbränningen av avfall uppgick till 13 713 ton, en ökning med 13,5 % jämfört med 2008. Totalt har deponeringen av avfall minskat med 94 % de senaste tio åren, främst som en följd av ökad återvinning. Miljöcentralen och Älands avfallsanläggning är fortsatt mycket uppskattade och välbesökta av kunderna.

AFFÄRSOMRÅDE VATTEN

Inom Vatten finns anmälnings- respektive tillståndspliktig verksamhet inom områdena vattenproduktion och avloppsvattenrening. Totalt finns ett anmälningspliktigt vattenverk, två tillståndspliktiga avloppsreningsverk samt åtta anmälningspliktiga avloppsreningsanläggningar.

Miljöpåverkan sker främst genom utsläpp av behandlat avloppsvatten till olika sjöar och vattendrag. Utsläpp till luft i form av lukt förekommer tidvis från vissa anläggningar. Miljöpåverkan kan även ske genom slam och avfallsprodukter från anläggningarna.

• VATTEN	Organiskt material	Fosfor
KATTAstrand		
Gränsvärde (mg/l)	15,0	0,50
Genomsnitt (mg/l)	8,3	0,24
NORRSTIG, Älandsbro		
Gränsvärde (mg/l)	20,0	0,80
Genomsnitt (mg/l)	3,3	0,10

VINNARE I TECKNINGSTÄVLING

Många skolelever deltog med fantasifulla och färgglada bidrag i vår tecknings-tävling i slutet av året. De tre vinnande bidragen skapades av Lukas Bergfors, Oskar Thor och Smilla Lundqvist.

Oskar Thor

Smilla Lundqvist

Lukas Bergfors

De två tillståndspliktiga avloppsreningsverken, Kattastrand i Härnösand och Norrstig i Ålandsbro, har fastställt gränsvärden för halterna av fosfor och organiskt material (BOD7). Båda anläggningarna har med god marginal hållit sig under rådande gränsvärden och har fungerat väl med hänsyn tagen till givna tillstånd.

Inga stora driftstörningar har inträffat under året vid de större avloppsanläggningarna. Vid avloppsreningsanläggningen i Mörtstal har skrapspelet havererat och anläggningen i Skjollsta har tidvis varit överbelastad på grund av stor tillrinning.

AFFÄRSOMRÅDE ELNÄT

Verksamheten inom Elnät är inte tillstånds- eller anmälningspliktig ur miljösynpunkt, men miljömålen är ändå högt ställda. Genom att övergå från luftledning till jordkabel minskar behovet av skogs- och åkermark för ledningsgator och marken kan återlämnas till

markägarna.

Utbytt elmaterial källsorteras direkt på arbetsplatsen ute i fält. De maskiner som används i verksamheten använder miljöanpassade drivmedel och oljor, oavsett om de är egna eller inhyrda.

Hantering av isoleroljor inklusive provtagning av eventuellt PCB-innehåll i oljeisolerade transformatorer sker på ett miljömässigt sätt. Under 2008-2009 har vi genomfört provtagning på 84,9 % av samtliga oljeisolerade transformatorer för att fastställa eventuell förekomst av PCB. Resterande transformatorer kommer att undersökas under 2010.

AFFÄRSOMRÅDE STADSNÄT

Äldre utrustning som byts ut hanteras på ett miljöriktigt sätt. Genom viss felavhjälpning från bostaden under beredskapstid kan resor och vissa transporter undvikas.

Årsredovisning 2009

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION:

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	5 862 148
Årets vinst	<u>21 828</u>
Kronor	<u>5 883 976</u>

Styrelsen föreslår
att vinstmedlen disponeras så att:

I ny räkning överföres	Kronor <u>5 883 976</u>
------------------------	--------------------------------

Vad beträffar koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Investeringar i Mkr

Koncernen

Bruttoinvesteringarna under året har totalt uppgått till 53,4 Mkr (56,2) och fördelningen framgår av nedanstående sammanställning:

Koncernen	Bruttoinv. 2009	Bruttoinv. 2008
Byggnader och mark	3,4	4,2
Maskiner och anläggningar	40,8	22,5
Inventarier	11,7	19,3
Pågående anläggningar	- 2,5	7,3
Andelar i intresseföretag		<u>2,9</u>
Summa	<u>53,4</u>	<u>56,2</u>

Moderbolaget

Bruttoinvesteringarna under året har totalt uppgått till 32,9 Mkr (34,5) och fördelningen framgår av nedanstående sammanställning:

Moderbolaget	Bruttoinv. 2009	Bruttoinv. 2008
Byggnader och mark	2,0	3,1
Maskiner och anläggningar	21,6	13,5
Inventarier	8,8	9,3
Pågående anläggningar	0,5	5,7
Andelar i intresseföretag		<u>2,9</u>
Summa	<u>32,9</u>	<u>34,5</u>

RESULTATRÄKNING

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
Nettoomsättning	2,3	282 433	274 866	222 555	222 498
Aktiverat arbete för egen räkning		2 037	3 242	552	1 015
Övriga rörelseintäkter		<u>11 919</u>	<u>25 925</u>	<u>13 231</u>	<u>12 407</u>
		296 389	304 033	236 338	235 920
<i>Rörelsens kostnader:</i>					
Råkraft, bränslen och förnödenheter		- 67 221	- 70 224	- 50 615	- 48 696
Övriga externa kostnader	3, 4, 5	- 90 380	- 93 930	- 85 624	- 89 368
Personalkostnader	6,7	- 71 167	- 77 982	- 54 375	- 57 555
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		<u>- 42 103</u>	<u>- 40 671</u>	<u>- 25 149</u>	<u>- 23 569</u>
		- 270 871	- 282 807	- 215 763	- 219 188
Rörelseresultat		25 518	21 226	20 575	16 732
<i>Resultat från finansiella investeringar:</i>					
Resultat från andelar intresseföretag	8	- 372	- 721	1 939	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	261	875	216	3 260
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>- 9 243</u>	<u>- 11 137</u>	<u>- 8 408</u>	<u>- 10 579</u>
		- 8 610	- 10 983	- 6 253	- 7 319
Resultat efter finansiella poster		16 908	10 243	14 322	9 413
Bokslutsdispositioner		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>- 14 300</u>	<u>- 7 690</u>
Resultat före skatt		16 908	10 243	22	1 723
Skatt på årets resultat	10, 11	- 1 242	- 4 997	0	- 1 720
Årets resultat		<u>15 666</u>	<u>5 246</u>	<u>22</u>	<u>3</u>

Årsredovisning 2009

BALANSRÄKNING

		Koncernen		Moderbolaget	
	Not	2009	2008	2009	2008
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Nyttjanderätter	12	195	390	195	390
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	13	60 875	60 373	13 328	11 718
Maskiner och andra tekniska anläggningar	14	349 940	338 871	272 909	268 856
Inventarier, verktyg och installationer	15	46 471	43 989	25 692	23 854
Pågående nyanläggningar	16	8 172	10 678	7 510	7 021
Summa materiella anläggningstillgångar		465 458	453 911	319 439	311 449
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	28			90 000	90 000
Andelar i intresseföretag	17	3 845	7 412	3 500	5 500
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	1 128	1 056	1 128	1 056
Fordringar hos koncernföretag				16 845	17 353
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 973	8 468	111 473	113 909
Summa anläggningstillgångar		470 431	462 379	431 012	425 358
Omsättningstillgångar					
Råvaror och förnödenheter	19	5 031	4 479	2 980	3 268
Pågående arbete för annans räkning	20	6 887	6 404	6 887	6 404
Summa varulager		11 918	10 883	9 867	9 672
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		49 023	42 605	50 135	45 347
Fordringar dotterbolag		0	0	19 757	13 799
Fordringar hos intressebolag		302	0	302	0
Aktuella skattefordringar		940	4 078	197	1 793
Övriga kortfristiga fordringar		2 171	854	1 172	270
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	1 862	3 636	1 537	3 388
Summa kortfristiga fordringar		54 298	51 173	73 100	64 597
Kassa och bank		21 106	10 534	20 328	9 390
Summa omsättningstillgångar		87 322	72 590	103 295	83 659
Summa tillgångar		557 753	535 069	534 307	509 017
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	22				
Aktiekapital		40 100	40 100	40 100	40 100
Bundna reserver		136 135	124 505	0	0
Reservfond		0	0	10 000	10 000
Balanserad vinst		0	0	5 862	5 859
Fria reserver/Balanserat resultat		- 33 934	- 27 549	0	0
Årets resultat		15 666	5 246	22	3
Summa eget kapital		157 967	142 302	55 984	55 962
Obeskattade reserver	29			170 679	156 379
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	23	28 140	28 624	18 569	18 652
Uppskjutna skatter	11	60 484	59 427	0	0
Övriga avsättningar		14 952	17 819	14 952	16 341
Summa avsättningar		103 576	105 870	33 521	34 993
Långfristiga skulder	24				
Skulder till kreditinstitut		57 450	44 900	54 400	35 400
Skulder till aktieägare		121 126	158 206	121 126	158 206
Övriga långfristiga skulder		643	643	643	643
Summa långfristiga skulder		179 219	203 749	176 169	194 249
Kortfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut	24	30 000	3 200	20 100	2 700
Förskott från kunder		5 185	4 000	5 184	4 000
Leverantörsskulder		28 455	33 688	22 725	25 575
Skulder till aktieägare	24	20 000	5 840	20 000	5 840
Övriga långfristiga skulder		12 585	12 983	12 066	12 299
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	20 961	23 727	17 974	17 410
Summa kortfristiga skulder		117 186	83 438	98 049	67 824
Summa eget kapital och skulder		557 948	535 359	534 402	509 407
Poster inom linjen					
Ställda säkerheter	26	30 000	30 000	30 000	30 000
Ansvarsförbindelser		0	0	0	0

KASSAFLÖDESANALYS

		Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
Den löpande verksamheten					
Rörelseresultat före finansiella poster		25 518	21 226	20 575	16 732
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	27	<u>38 752</u>	<u>49 578</u>	<u>23 677</u>	<u>28 065</u>
		64 270	70 804	44 252	44 797
Resultat från andelar i intressebolag		372	0	1 939	0
Erhållen ränta		261	875	216	760
Erlagd ränta		- 9 234	- 11 137	- 8 408	- 10 579
Betald inkomstskatt		<u>- 185</u>	<u>- 5 597</u>	<u>0</u>	<u>- 1 720</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital					
		55 475	54 945	37 999	33 258
Förändring i rörelsekapital					
Ökning / minskning av varulager		- 1 035	582	- 195	928
Ökning / minskning av kundfordringar		- 6 418	25 184	- 4 788	22 441
Ökning / minskning av kortfristiga fordringar		3 293	8 021	- 3 715	5 744
Ökning / minskning av leverantörsskulder		- 5 233	2 728	- 2 850	4 421
Ökning / minskning av kortfristiga skulder		<u>38 981</u>	<u>- 25 632</u>	<u>33 075</u>	<u>- 23 054</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten					
		<u>85 063</u>	<u>65 828</u>	<u>59 526</u>	<u>43 738</u>
Investeringsverksamheten					
Bruttoinvestering av materiella anläggningstillgångar		- 53 456	- 53 277	- 32 944	- 31 565
Placering i övriga finansiella anläggningstillgångar		<u>3 495</u>	<u>- 2 900</u>	<u>2 436</u>	<u>- 2 900</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten					
		<u>- 49 961</u>	<u>- 56 177</u>	<u>- 30 508</u>	<u>- 34 465</u>
Finansieringsverksamheten					
Amortering		- 97 980	- 29 191	- 88 080	- 19 531
Ny upplåning		73 450	20 000	70 000	10 000
Anteciperad utdelning / koncernbidrag		0	0	0	2 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten					
		<u>- 24 530</u>	<u>- 9 191</u>	<u>- 18 080</u>	<u>- 7 031</u>
Årets kassaflöde		10 572	460	10 938	2 242
Likvida medel vid årets början		<u>10 534</u>	<u>10 074</u>	<u>9 390</u>	<u>7 148</u>
Likvida medel vid årets slut		<u>21 106</u>	<u>10 534</u>	<u>20 328</u>	<u>9 390</u>

Årsredovisning 2009

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Bolagets årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i dotterföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som utdelning från dotterföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Intresseföretagsredovisning

Som intresseföretag betraktas de företag som inte är dotterföretag men där moderbolaget direkt eller indirekt innehar minst 20 % av rösterna för samtliga andelar, eller på annat sätt har ett betydande inflytande.

I koncernens bokslut redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med koncernens andel av förändringen i intresseföretagets nettotillgångar. Andelarnas värde inkluderar goodwill (efter avdrag för ackumulerade avskrivningar) vid förvärvet. I koncernens resultaträkning ingår som intäkt koncernens andel av intresseföretagets resultat. Ej utdelad ackumulerad vinstandel hänförlig till intresseföretag redovisas i koncernbalansräkningen som kapitalandelsfond under bundna reserver. Orealiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten.

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i intresseföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som intäkt från intresseföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Utländska valutor

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. I de fall valutasäkringsåtgärd genomförts, t ex terminssäkring, används terminskursen. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

Intäkter

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt, samt andel i intressebolags skatt.

Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall erläggas till eller erhållas från skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter redovisas inte i resultat- och balansräkningarna.

Immateriella tillgångar

Nyttjanderätter

Utgifter för förvärvade nyttjanderätter balanseras och skrivs av linjärt över dess avtalsreglerade nyttjandetid, normalt högst 20 år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

El-ledningar	15 år
Mottagnings- och fördelningsstationer	15 år
Transformatorer	15 år
Fjärrvärmeledningar	20 år
Maskiner i Hetvattencentral	15 år
Gasanläggning	15 år
Gasledningar	25 år
Byggnader, markanläggningar	25-50 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-5 år

Statliga stöd

Statliga stöd redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor.

Statligt stöd som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter. Stödet intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera.

Statliga stöd för anskaffning av materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångens redovisade värde.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när Koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av inträffade händelser, det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns ett antal liknande åtaganden, bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Elcertifikat

Lagerförda elcertifikat värderas till anskaffningsvärdet, dvs noll kronor, avseende de certifikat som var registrerade på vårt konto hos Svenska Kraftnät per 2009-12-31. Värde av dessa elcertifikat var vid årsskiftet cirka 10,5 (5,9) Mkr.

NOT 2 Nettoomsättningens och rörelseresultatets fördelning på affärsområde

	Koncernen				Moderbolaget			
	Nettoomsättning		Rörelseresultat		Nettoomsättning		Rörelseresultat	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Fjärrvärme	125 741	121 805	10 971	7 812	126 373	122 186	10 971	9 952
Renhållning	39 738	35 132	3 262	1 621	39 870	42 962	3 262	1 621
Vatten o. Gator/Vägar	45 053	44 813	5 866	6 385	45 108	45 937	5 866	6 385
Stadsnät (HärnöNet)	11 030	11 175	999	1 045	11 204	11 414	999	914
Elnät	60 871	61 941	4 943	4 493	0	0	0	0
Avsättning/nedskrivning								
stadsnät / Bandsjölänken	0	0	- 523	- 130	0	0	- 523	0
Summa	282 433	274 866	25 518	21 226	222 555	222 499	20 575	18 872

Årsredovisning 2009

NOT 3 Transaktioner med närstående

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Nedan anges andelen av årets inköp och försäljning avseende koncernföretag.

	2009	2008
Inköp, (%)	9,9	5,9
Försäljning, (%)	7,6	3,1

Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med externa parter.

NOT 4 Ersättning till revisorerna

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Revision				
Ernst & Young AB	177	121	111	96
Andra uppdrag än revisionsuppdraget				
Ernst & Young AB	77	196	42	169
Öhrlings PWC	16	—	16	—
Summa	<u>270</u>	<u>317</u>	<u>169</u>	<u>265</u>

NOT 5 Operationella leasingkostnader

Hyresavtal leasing maskiner och inventarier har ingåtts enligt följande:

Leasingavgifterna enligt ovanstående kontrakt beräknas enligt följande:

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Förfaller till betalning inom ett år	1 623	2 327	1 391	2 060
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år.	2 249	3 860	1 999	3 689
Leasingkostnaderna för året har uppgått till:	2 153	2 977	1 814	2 459

Hyresavtal har ingåtts avseende utrustning i ett biobränsleeldat kraftvärmeverk

Leasingtiden startade 2002-12-31 och slutar 2027-12-31.

Anskaffningskostnaden för i kontraktet ingående objekt uppgår till 120 Mkr och kommunal borgen har erhållits för motsvarande belopp. Leasingkostnaden kostnadsförs linjärt under hela leasingperioden.

Leasingavgiften utgår med fast basavgift och rörlig tilläggsavgift. Tilläggsavgiften beräknas utifrån en räntebas, varpå appliceras en marginal. Marginalen under leasingkontraktets första femton år är fast och marginalen för år 16-20 respektive år 21-25 fastställs definitivt före utgången av närmast föregående period med beaktande av marknadsräntor. Leasetagaren har möjlighet att binda leasingavgiften till en fast ränta vid valfri tidpunkt. Utnyttjas denna möjlighet gäller fast ränta fram till nästa brytpunkt.

Räntebasen under leasingperiodens första femton år utgörs av genomsnitt för 90 dagars STIBOR. För år 16-20 respektive år 21-25 fastställs räntebasen slutgiltigt före utgången av närmast föregående period. Räntebasen skall omräknas enligt räntebäkningsregeln 360/360.

Leasetagaren har rätt att efter 15 respektive 20 år anvisa köpare av leasingobjektet, vilken kan vara leasetagaren. I avtalet finns fastställt hur stor köpeskillingen skall vara vid respektive tidpunkt.

Leasingavgifterna enligt ovanstående kontrakt beräknas enligt följande:

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Förfaller till betalning inom ett år	6 772	9 623	6 772	9 623
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år.	28 039	38 001	28 039	38 001
Förfaller till betalning senare än 5 år	83 142	106 460	83 142	106 460
Leasingkostnaderna för året har uppgått till:	5 958	10 115	5 958	10 115

NOT 6 Anställningsavtal VD

VD är enligt avtal 2005-06-21 tillsvidareanställd från och med 2005-08-01 och undantas från bestämmelserna i lagen om anställningsskydd, LAS. I fråga om allmänna anställningsvillkor i övrigt tillämpas bestämmelserna efter samma grunder som gäller för övriga anställda i företaget.

Utöver pension enligt lag utgår pension enligt vid företaget gällande PA-KFS. VD äger rätt att, för kostnad motsvarande PA-KFS-premien, utnyttja den så kallade alternativregeln i PA-KFS. För anställningen gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från företaget betalas i samband med anställningens upphörande en engångsersättning till VD motsvarande totalt 12 månadslöner.

NOT 7 Personal

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Medelantalet anställda				
Kvinnor	20	20	17	17
Män	109	113	82	80
Totalt	129	133	99	97

Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader

Löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktören	1 207	1 138	1 207	1 138
Löner och ersättningar till övriga anställda	44 847	44 775	34 159	33 008
Summa löner och ersättningar	46 054	45 913	35 366	34 146
Sociala avgifter enligt lag och avtal	16 500	18 218	12 674	13 552
Pensionskostnader för styrelsen och verkställande direktören	304	342	304	342
Pensionskostnader för övriga anställda	6 189	10 875	4 672	7 774
Totalt	69 047	75 348	53 016	55 814

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Antal styrelseledamöter på balansdagen				
Män	9	9	9	9
Totalt	9	9	9	9

Antal verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare

Män	2	2	2	2
Totalt	2	2	2	2

Från och med 1997-01-01 omfattas bolagets anställda av PA-KFS, ett så kallat nettopensionssystem med försäkringslösning via KPA, där de anställda garanteras en förmånsbaserad pension där nivån av slutlön är: 10% i skiktet 0-7,5 basbelopp, 65% i skiktet 7,5-20 basbelopp och 32,5% i skiktet 21-30 basbelopp. Även en årlig premieavsättning om 1% av årslönen görs. Premier för intjänande tjänstepensioner betalas månatligen till KPA.

Pensionstagare, förmånstagare och personal som slutat sin anställning men som ännu ej uppbär pension omfattas av PA-KL. Kostnaderna för detta motsvaras av faktiskt utbetalda pensioner, vilka utbetalas av KPA somfakturerar bolaget. Fram till 1996-12-31 motsvarades tjänstepensionsåtagandena för samtliga anställda av kontoavsättning i bolagets balansräkning.

Sjukfrånvaro

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Total sjukfrånvaro%	3,1	4,0	2,5	3,4
- långtidssjukfrånvaro *	1,4	2,4	0,8	1,9
- sjukfrånvaro för män%	3,4	4,2	2,7	3,4
- sjukfrånvaro för kvinnor%	1,4	3,0	1,4	3,2
- anställda - 29 år%	1,0	2,3	1,0	2,6
- anställda 30 - 49 år%	1,3	4,1	1,4	4,8
- anställda 50 år -%	4,8	4,1	3,6	2,3

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Årsredovisning 2009

NOT 8 Resultat från andelar i intresseföretag

	Koncernen	
	2009	2008
Reavinstförsäljning aktier i Härnösand		
Elförsäljning AB	156	0
Resultatandel Härnösand Elförsäljning AB	0	- 850
Resultatandel Kommunbränsle i Ådalen AB	<u>216</u>	<u>129</u>
	<u>372</u>	<u>- 721</u>

NOT 9 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Utdelningar	0	21	0	2 521
Ränteintäkter	<u>261</u>	<u>854</u>	<u>216</u>	<u>739</u>
Summa	<u>261</u>	<u>875</u>	<u>216</u>	<u>3 260</u>

NOT 10 Skatt på årets resultat

	Koncernen	
	2009	2008
Aktuell skatt för året	186	2 533
Uppskjuten skatt	<u>1 056</u>	<u>2 464</u>
Summa	<u>1 242</u>	<u>4 997</u>

Skillnaden mellan bolagets skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats består av följandekomponenter:

	Moderbolaget	
	2009	2008
Redovisat resultat före skatt	22	1 723
Skatt enligt gällande skattesats	6	482

Skatteeffekt av kostnader/intäkter som inte utgör underlag vid skatteberäkningen:

Utdelning	0	- 700
Skattefria intäkter	- 2	- 38
Skattefria reavinst aktier i intressebolag	- 510	0
Ej avdragsgilla kostnader	60	27
Avsättning bandsjölänken	138	37
Förlustavdrag	308	-
Netto avgående/tillkommande elcertifikat	<u>0</u>	<u>1 912</u>
Summa	<u>0</u>	<u>1 720</u>

NOT 11 Uppskjuten skatt

	Koncernen	
	2009	2008
	60 484	59 427

Skillnaden mellan å ena sidan den inkomstskatt som har redovisats i resultaträkningen samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper på verksamheten utgörs av uppskjuten skatt på obeskattade reserver

NOT 12 Nyttjanderätter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	10 048	10 048	10 048	10 048
Erhållna bidrag	- 3 000	- 3 000	- 3 000	- 3 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 048	7 048	7 048	7 048
Ingående avskrivningar	- 4 747	- 4 552	- 4 747	- 4 552
Årets avskrivningar	- 195	- 195	- 195	- 195
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 4 942	- 4 747	- 4 942	- 4 747
Ingående nedskrivningar	- 1 911	- 1 911	- 1 911	- 1 911
Utgående ackumulerade nedskrivningar	- 1 911	- 1 911	- 1 911	- 1 911
Utgående restvärde enligt plan	<u>195</u>	<u>390</u>	<u>195</u>	<u>390</u>

NOT 13 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	125 636	121 486	26 376	23 295
Inköp	3 456	4 550	2 047	3 481
Försäljning	0	- 400	0	- 400
Erhållna bidrag	- 16 435	- 16 435	- 12 600	- 12 600
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	112 657	109 201	15 823	13 776
Ingående avskrivningar	- 48 828	- 45 379	- 2 057	- 1 660
Årets avskrivningar	- 2 954	- 3 449	- 438	- 397
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 51 782	- 48 828	- 2 495	- 2 057
Utgående restvärde enligt plan	60 875	60 373	13 328	11 719
Bokfört värde byggnader	36 179	36 610	4 588	4 818
Bokfört värde mark	24 696	23 763	8 740	6 901
Taxeringsvärden				
Byggnader	36 203	36 203	2 791	2 791
Mark	1 972	1 972	-	-

NOT 14 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	779 480	776 976	420 193	406 692
Inköp	40 793	22 504	21 614	13 501
Erhållna bidrag	- 31 419	- 31 419	- 31 419	- 31 419
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	808 854	768 061	410 388	388 774
Ingående avskrivningar	- 419 190	- 390 658	- 109 918	- 93 380
Årets avskrivningar	- 29 724	- 28 532	- 17 562	- 16 538
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 448 914	- 419 190	- 127 480	- 109 918
Ingående nedskrivningar	- 10 000	- 10 000	- 10 000	- 10 000
Utgående ackumulerade nedskrivningar	- 10 000	- 10 000	- 10 000	- 10 000
Utgående restvärde enligt plan	349 940	338 871	272 908	268 856

Koncernen och moderbolaget

VA-anläggningar har övertagits från Härnösands Kommun, som utgör tillbehör till fastigheter som kommunen behåller, till ett värde av 87 644 957 kronor. Ledningarna ägs civilrättsligt av Härnösand Energi & Miljö AB och för att trygga rätten till ledningarna har

- a) nyttjanderättsavtal tecknats för gatumark mm
- b) servitutsavtal tecknats för övrig mark

NOT 15 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	134 426	119 882	90 629	85 858
Inköp	11 664	19 352	8 792	9 313
Försäljning och utrangering	- 306	4 808	- 167	- 4 542
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	145 784	134 426	99 254	90 629
Ingående avskrivningar	- 90 437	- 86 731	- 66 775	- 64 858
Årets avskrivningar	- 9 230	- 8 494	- 6 954	- 6 439
Försäljning och utrangering	354	4 788	167	4 522
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 99 313	- 90 437	- 73 562	- 66 775
Utgående restvärde enligt plan	46 471	43 989	25 692	23 854

NOT 16 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående nedlagda kostnader	10 678	3 389	7 021	1 331
Under året nedlagda kostnader	13 780	10 758	6 530	6 353
Under året genomförda omfördelningar	- 16 286	- 3 469	- 6 042	- 663
Utgående nedlagda kostnader	8 172	10 678	7 509	7 021

Årsredovisning 2009

NOT 17 Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Hemab Elförsäljning AB Org nr: 556582-5873 Säte: Härnösand Kapitalandel: 25% Rösträttsandel: 25%	0	3 783	0	2 000
Kommunbränsle i Ådalen AB Org nr: 556220-6200 Säte: Härnösand Kapitalandel: 40% Rösträttsandel: 40%	3 045	2 829	2 700	2 700
ServaNet AB Org nr: 556765-9296 Säte: Sundsvall Kapitalandel: 20% Rösträttsandel: 20%	800	800	800	800
	<u>3 845</u>	<u>7 412</u>	<u>3 500</u>	<u>5 500</u>

NOT 18 Övriga långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	1 056	2 156	1 056	2 156
Tillkommande värdepapper	72	-	72	-
Avgående värdepapper KBAB	<u>0</u>	<u>- 1 100</u>	<u>0</u>	<u>- 1 100</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 128	1 056	1 128	1 056
Ingående uppskrivningar/nedskrivningar	0	-500	0	-500
Årets avyttringar	<u>0</u>	<u>500</u>	<u>0</u>	<u>500</u>
Utgående ackumulerade uppskrivn/nedskrivn	0	0	0	0
Utgående redovisat värde, totalt	<u>1 128</u>	<u>1 056</u>	<u>1 128</u>	<u>1 056</u>
Varav noterade aktier				
Redovisat värde	150	78	150	78
Börsvärde eller motsvarande	463	192	463	192

Värdepapper	Bokfört värde	Börsvärde
S-E Banken AB, 10 448 st	150	463
Nordsvenska kraft	88	0
Svenska Värmeverkens ekonomiska förening	0	0
Norrskan AB	<u>890</u>	<u>0</u>
Summa	<u>1 128</u>	<u>463</u>

NOT 19 Varulager

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Värderat till anskaffningsvärde				
Olja	1 187	1 268	1 187	1 268
Bränsle	1 595	1 716	1 513	1 634
Material, reservdelar och förnödenheter	<u>2 249</u>	<u>1 495</u>	<u>280</u>	<u>366</u>
Summa	<u>5 031</u>	<u>4 479</u>	<u>2 980</u>	<u>3 268</u>

NOT 20 Pågående arbeten för annans räkning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Nedlagda kostnader	<u>6 887</u>	<u>6 404</u>	<u>6 887</u>	<u>6 404</u>
Summa	<u>6 887</u>	<u>6 404</u>	<u>6 887</u>	<u>6 404</u>

NOT 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Återbetalning energiskatt	0	124	0	124
Förutbetalda kostnader leasing				
Deponiskatt	0	1 516	0	1 516
Förutbetalda kostnader övrigt	<u>1 862</u>	<u>1 996</u>	<u>1 537</u>	<u>1 748</u>
Summa	<u>1 862</u>	<u>3 636</u>	<u>1 537</u>	<u>3 388</u>

NOT 22 Förändring av eget kapital

Koncernen	Aktiekapital	Bundna reserv	Fria reserv/årets res	Summa
eget kapital				
Eget kapital 2009-01-01	40 100	124 505	- 22 304	142 301
Förskjutningar mellan bundna och fria reserver	-	11 630	- 11 630	-
Årets resultat	-	-	15 666	15 666
Eget kapital 2009-12-31	<u>40 100</u>	<u>136 135</u>	<u>- 18 268</u>	<u>157 967</u>
Moderbolaget	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa
eget kapital				
Eget kapital 2009-01-01	40 100	10 000	5 862	55 962
Årets resultat	-	-	22	22
Eget kapital 2009-12-31	<u>40 100</u>	<u>10 000</u>	<u>5 884</u>	<u>55 984</u>

Aktiekapitalet består av 401 000 st aktier med kvotvärde á 100 kronor.

NOT 23 Avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Avsättningar för pensioner				
Avsättning vid periodens ingång	28 624	23 812	18 652	15 187
Pensionsskuldens förändring	- 484	4 812	- 83	3 465
Avsättning vid periodens utgång	<u>28 140</u>	<u>28 624</u>	<u>18 569</u>	<u>18 652</u>

NOT 24 Långfristiga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Räntebärande skulder				
Långfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	57 450	44 900	54 400	35 400
Skulder till aktieägare	121 126	158 206	121 126	158 206
Övriga skulder	643	643	643	643
Summa	<u>179 219</u>	<u>203 749</u>	<u>176 169</u>	<u>194 249</u>
Kortfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	30 000	3 200	20 100	2 700
Skulder till aktieägare	20 000	5 840	20 000	5 840
Summa	<u>50 000</u>	<u>9 040</u>	<u>40 100</u>	<u>8 540</u>
Summa räntebärande skulder	229 219	212 789	216 269	202 789

Förfallotider

Den del av skulderna som förfaller till betalning mellan år ett till år fem.

Skulder till kreditinstitut	44 800	11 800	43 200	9 800
Skulder till aktieägare	0	23 360	0	23 360
Övriga skulder	643	322	643	322
Summa	<u>45 443</u>	<u>35 482</u>	<u>43 843</u>	<u>33 482</u>

Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen

Skulder till kreditinstitut	12 650	33 100	11 200	25 600
Skulder till aktieägare	121 126	134 846	121 126	134 846
Övriga skulder	0	321	0	321
Summa	<u>179 219</u>	<u>203 749</u>	<u>176 169</u>	<u>194 249</u>

Årsredovisning 2009

NOT 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Upplupna semesterlöner	2 591	2 448	2 040	1 813
Upplupen komptid	480	455	409	390
Upplupna sociala avgifter	993	986	794	755
Upplupna kostnader KVV	8 544	8 128	8 544	8 128
Upplupen kostnad utsläppsrätter	-	835	-	835
Upplupen kostnad obearbetat träavfall	-	152	-	152
Upplupna räntor	387	168	334	84
Förutbetalad intäkt Ådalsbanan	370	3 199	-	-
Övriga poster	7 596	7 356	5 853	5 253
Summa	<u>20 961</u>	<u>23 727</u>	<u>17 974</u>	<u>17 410</u>

NOT 26 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
För egna avsättningar och skulder				
Avseende Skulder till kreditinstitut				
Företagsinteckningar	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>
Summa ställda säkerheter	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>

NOT 27 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Avskrivningar	42 103	40 671	25 149	23 569
Avsättningar	<u>- 3 351</u>	<u>8 907</u>	<u>- 1 472</u>	<u>4 496</u>
Summa	<u>38 752</u>	<u>49 578</u>	<u>23 677</u>	<u>28 065</u>

NOT 28 Andelar i dotterföretag

Moderbolaget	Kapital- andel %	Rösträtts- andel %	Antal aktier	Bokfört värde 091231	Bokfört värde 081231
Härnösand					
Elnät AB	100	100	180 000	<u>90 000</u>	<u>90 000</u>

NOT 29 Obeskattade reserver

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående värde ackumulerad avskrivning utöver plan	156 379	148 689
Årets förändring	<u>14 300</u>	<u>7 690</u>
Utgående värde ackumulerad avskrivning utöver plan	<u>170 679</u>	<u>156 379</u>

Härnösand den 15 mars 2010

Lennart Bolander
Ordförande

Ingvar Johansson

Ingvar Viklund

Karl-Ejnar Björner

Lars-Gunnar Hultin

Christer Berglund

Sören Nyström

Rolf Byström
Arbetsagarrepresentant

Hans-Åke Johansson
Arbetsagarrepresentant

Ingemar Forzelius
Verkställande direktör

Årsredovisning 2009

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Härnösand Energi & Miljö AB

Org.nr 556526-3745

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Härnösand Energi & Miljö AB för räkenskapsåret 2009-01-01 - 2009-12-31.

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen.

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, behandlar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Härnösand den 15 mars 2010

Ernst & Young AB
Bengt Söderström
Auktoriserad Revisor

GRANSKNINGSRAPPORT FÖR ÅR 2009

Vi av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Härnösand Energi & Miljö ABs verksamhet. Vi har biträtt av Ernst & Young i vår granskning.

Styrelsen och verkställande direktören svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Härnösand den 17 mars 2010

Rolf Andersson
Lekmannarevisor

Hans Sonesson
Lekmannarevisor

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

Koncernen och moderbolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

Koncernen	2009	2008	2007	2006	2005
Nettoomsättning, tkr	282 433	274 866	253 194	257 994	265 042
Resultat efter finansiella poster, tkr	16 908	10 243	14 464	18 570	20 491
Balansomslutning, tkr	557 948	535 359	553 902	550 229	557 926
Antal anställda, st	129	133	135	134	136
Soliditet, %	28,3	26,6	24,8	24,1	21,8
Avkastning på totalt kapital, %	4,7	4,0	4,5	5,2	5,7
Avkastning på eget kapital, %	10,7	7,2	10,6	14,0	16,9

Moderbolaget	2009	2008	2007	2006	2005
Nettoomsättning, tkr	222 555	222 498	194 437	200 387	205 447
Resultat efter finansiella poster, tkr	14 322	9 413	13 412	18 372	26 085
Balansomslutning, tkr	534 402	509 407	525 891	520 230	521 983
Antal anställda, st	99	97	97	96	97
Soliditet, %	34,0	33,1	31,0	30,2	28,1
Avkastning på totalt kapital, %	4,3	3,9	4,4	5,4	7,2
Avkastning på eget kapital, %	7,9	5,6	8,2	11,7	17,8

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på totalt kapital

Resultat före avdrag för räntekostnader i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt).

KÄNSLIGHETSANALYS

HEMAB:s resultat påverkas av ett antal olika faktorer. En del av dessa faktorer har vi begränsade möjligheter att påverka.

Det kan t.ex vara priset på den el vi säljer som styrs av den nordiska elmarknaden Nordpool.

Vi har nedan gjort en bedömning av de faktorer i HEMAB:s verksamhet som är utsatta för prisvariationer.

Förändringen ligger i det intervall som vi bedömer som en rimlig avvikelse under ett verksamhetsår.

Riskslag	Förändring	Effekt på årsresultat	% av årsresultat
Elinköp	5 öre/kwh	1,6 Mkr	11 %
Elförsäljning	10 öre/kwh	4,2 Mkr	29 %
Elcertifikat	30 kr/certifikat	1,6 Mkr	11 %
Utsläppsrätter	30 kr/rättighet	0,4 Mkr	3 %
Räntor	0,5 %-enheter	1,6 Mkr	11 %

**HÄRNÖSAND
ENERGI & MILJÖ**

Vi vill ge Härnösand
Länet's Lägsta Priser

www.lanetslagstapriser.se

ANTECKNINGAR

